

แนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีประสิทธิภาพ

Guidelines for Enhancing Personnel's Perception of Integrity and Transparency in Operation of Srinakharinwirot University

ธิดารัตน์ วงษ์พันธุ์¹

Tidarat Wongphan¹

¹นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ ฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักงานสภามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹General Affairs Specialist, Monitoring and Evaluation Division, Office of the University Council,

Srinakharinwirot University

E-mail: tidarat@g.swu.ac.th

Received: October 16, 2025; Revised: November 25, 2025; Accepted: December 25, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และเพื่อศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 จากแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ผลการวิจัยพบว่า

1. มหาวิทยาลัยมีผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจากผู้ตอบ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน มศว 1 ปีขึ้นไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการรับรู้เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยผลคะแนนการรับรู้ที่เพิ่มขึ้นสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) การแก้ไขปัญหาการทุจริต (2) การใช้ทรัพย์สินของราชการ (3) การใช้งบประมาณ (4) การใช้อำนาจ และ (5) การปฏิบัติหน้าที่

และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจากแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน โดยผลคะแนนการรับรู้ที่มีคะแนนสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) การปฏิบัติหน้าที่ (2) การใช้อำนาจ (3) การใช้งบประมาณ (4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ และ (5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต

2. มหาวิทยาลัยควรมีแนวปฏิบัติเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยที่พัฒนากระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้บริหารระดับสูง คณะทำงานจากผู้แทนทุกส่วนงาน และคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานอย่างชัดเจนและวางระบบกลไกการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะที่แสดงถึงคุณธรรมและความโปร่งใสไปยังบุคลากรให้เข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว จึงส่งผลให้มหาวิทยาลัยมีผลการประเมินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติ, การรับรู้ของบุคลากร, คุณธรรมและความโปร่งใส, การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

Abstract

This research is guidelines for enhancing the personnel's perception of Integrity and Transparency in the operation of Srinakharinwirot University. The objective aimed to (1) study the report evaluation of Integrity and Transparency in the operation and (2) analyze the report evaluation of Integrity and Transparency in the operation. Regarding to the studied report and evaluation results of Integrity and Transparency in the operation of University by fiscal year 2020 – 2022 have showed that,

1. The university has had the report of Integrity and Transparency that had been measured by personnel who have worked at SWU for more than 1 year in fiscal year 2022 have been increased from the fiscal year 2021. The highest perception score was (1) The corruption resolution. (2) The Government properties utilization. (3) Budget usage. (4) Authority of personnel. (5) The performance on duties of personnel.

Fiscal year 2022, the result of Integrity and Transparency that had been measured by internal stakeholders, The highest awareness score was (1) The performance on duties of personnel. (2) The authority of personnel. (3) The budget usage. (4) The Government properties utilization. (5) The corruption resolution.

2. The university have proceeded the guideline for enhancing the personnel's perception of Integrity and Transparency in the operation of University which have been continuously developing and processing by committees who was nominated by Director and Senior Executives of all departments which is to be responsible clearly for this operation. Additionally, Director has been seriously focusing on this process as the most important by organizing the special working team to set up the system and mechanism for disclosing the Integrity and Transparency information to personnels so that it can be easily, conveniently, and quickly access into the system. Finally, which have consistently corresponded to the university's evaluation results that have continuously increased.

Keyword: Guidelines, Personnel's Perception, Integrity and Transparency, Operation of University

บทนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์เปรียบเสมือนเครื่องมือตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงไม่ได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนเพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพ สำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไป (คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565, หน้า 7)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ซึ่งมีผลประเมินผ่านเกณฑ์ (มีคะแนน 85 คะแนนขึ้นไป) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนการประเมินฯ ภาพรวม และจำแนกแบบวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565

ปีงบประมาณ	ผลประเมิน	ระดับ	ผลคะแนนภาพรวม	จำแนกแบบวัด 3 ประเภท		
				IIT	EIT	OIT
พ.ศ. 2563	ผ่าน	A	86.73	82.08	73.67	100.00
พ.ศ. 2564	ผ่าน	A	88.82	80.60	82.12	100.00
พ.ศ. 2565	ผ่าน	A	91.69	92.85	86.94	94.38

โดยจากคะแนนการประเมินดังกล่าวข้างต้น เป็นการสรุปผลประเมินจากการเก็บข้อมูลแบบวัดการรับรู้และแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูล 3 ประเภท ได้แก่

1. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) ผู้ตอบแบบวัด คือ บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) ผู้ตอบแบบวัดคือ นิสิต ผู้ใช้บริการและบริษัทหน่วยงานภายนอกที่มาติดต่อกับมหาวิทยาลัย
3. แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) เป็นการตรวจสอบข้อมูลที่เปิดเผยบนหน้าเว็บไซต์หลักของมหาวิทยาลัย

เนื่องจากมหาวิทยาลัยมอบให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัยรับผิดชอบรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ผู้วิจัยจึงศึกษารายงานผลการประเมินฯ พบว่า ผลคะแนนของแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (แบบวัด IIT) มีผลคะแนนในปีงบประมาณ 2565 เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งกลุ่มที่ตอบแบบวัดมาจากบุคลากรทุกระดับที่ปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัย ดังนั้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ และเป็นต้นแบบของการดำเนินงานในปีต่อไป จึงนำมาซึ่งความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินการวิจัยนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย 1) กำหนดกรอบการวิเคราะห์เนื้อหาและประเด็นศึกษา 2) กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเอกสารและแหล่งข้อมูล 3) รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความครบถ้วนของข้อมูล 4) วิเคราะห์และ

เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อค้นหารูปแบบ ประเด็น หรือข้อค้นพบที่สำคัญ 5) สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติสำหรับการเสริมสร้างการรับรู้ตามหลักการที่เชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้วิเคราะห์

เอกสารที่ศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อได้มาซึ่งแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ได้แก่ (1) รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 (2) คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และ (3) เอกสารสรุปสภาพปัญหาการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลสำหรับนำมาวิเคราะห์ กลั่นกรอง สังเคราะห์ สรุปและประเมินรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ มีจำนวน 6 ข้อคำถาม ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านการใช้งบประมาณ มีจำนวน 6 ข้อคำถาม ตัวชี้วัดที่ 3 ด้านการใช้อำนาจ มีจำนวน 7 ข้อคำถาม ตัวชี้วัดที่ 4 ด้านการใช้ทรัพย์สินของราชการ มีจำนวน 5 ข้อคำถาม และ ตัวชี้วัดที่ 5 ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริต มีจำนวน 6 ข้อคำถาม เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 และเปรียบเทียบคะแนน หาผลต่างของคะแนนปีงบประมาณล่าสุด
2. วิเคราะห์ขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565

สรุปผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565

ผู้วิจัยศึกษาจากรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยการเทียบค่าคะแนนที่ได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 เปรียบเทียบว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง ดังตารางที่ 2

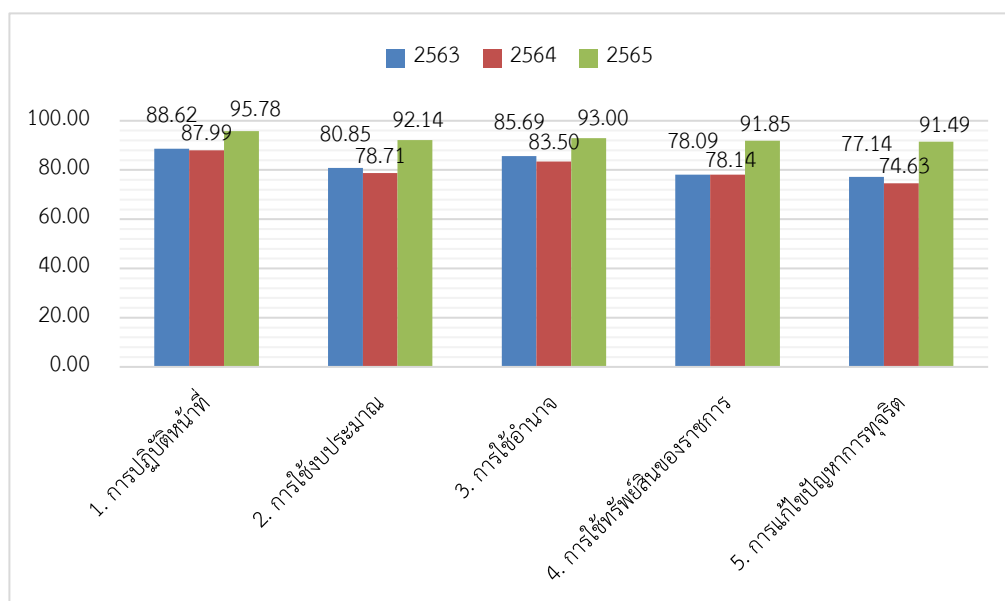
ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินฯ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน

ตัวชี้วัดที่	2563	2564	2565	ผลต่างปี 2564 - 2565
1. การปฏิบัติหน้าที่	88.62	87.99	95.78	+ 7.79
2. การใช้งบประมาณ	80.85	78.71	92.14	+ 13.43
3. การใช้อำนาจ	85.69	83.50	93.00	+ 9.50
4. การใช้ทรัพย์สินของราชการ	78.09	78.14	91.85	+ 13.71
5. การแก้ไขปัญหาการทุจริต	77.14	74.63	91.49	+ 16.86

ที่มา: รายงานผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2565 สืบค้นจาก <https://itas.nacc.go.th/>

จากตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน จำแนกตาม 5 ตัวชี้วัด พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 บุคลากรมีการรับรู้การดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นในทุกตัวชี้วัด โดยมีการรับรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตมีผลประเมินเพิ่มขึ้นมากที่สุด (+16.86) รองลงมาเป็นการใช้ทรัพย์สินของราชการ (+13.71) การใช้งบประมาณ (+13.43) การใช้อำนาจ (+9.50) และการปฏิบัติหน้าที่ (+7.79) ตามลำดับ ซึ่งการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ มีคะแนนเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด เนื่องจากผลคะแนนในปี 2564 นั้น มีค่าคะแนนสูงอยู่แล้ว ซึ่งหมายถึง บุคลากรมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อยู่ค่อนข้างสูง และเมื่อมีการเปรียบเทียบกัน ระหว่างปี 2564 และ 2565 จึงทำให้เห็นค่าส่วนต่างเพิ่มขึ้นมาเพียงเล็กน้อย

ผลการประเมินของแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน มศว 1 ปีขึ้นไป) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 บุคลากรมีการรับรู้การดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นในทุกตัวชี้วัด โดยมีการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด (95.78) รองลงมาการใช้อำนาจ (93.00) การใช้งบประมาณ (92.14) การใช้ทรัพย์สินของราชการ (91.85) และการแก้ไขปัญหาการทุจริต (91.49) ตามลำดับ ดังภาพ 1



2. เปรียบเทียบกระบวนการเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยรวบรวมและศึกษากระบวนการรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 โดยมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก คือ ฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักงานสภามหาวิทยาลัย ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงกระบวนการเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565

กระบวนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ		
	2563	2564	2565
1. แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธาน รองอธิการบดีทุกท่าน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย เป็นกรรมการและเลขานุการ	✓	✓	✓
2. แต่งตั้งคณะทำงานเสริมสร้างการรับรู้การดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย โดยมีผู้แทนจากทุกส่วนงาน	✓	✓	✓
3. แต่งตั้งคณะทำงานการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย	-	✓	✓
4. กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่			
4.1 ผู้บริหารประกาศเจตนารมณ์หรือคำมั่นว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และรณรงค์สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีทัศนคติและปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตทั่วทั้งมหาวิทยาลัย และแจ้งผ่านหัวหน้าส่วนงานในการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย	✓	✓	✓
4.2 ทุกส่วนงานจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ระดับส่วนงาน ทั้งหมด 33 ส่วนงาน ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนของมหาวิทยาลัย และติดตามการดำเนินงานในการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย	-	✓	✓
4.3 ทุกส่วนงานเสริมสร้างความเข้าใจการตอบแบบประเมินในระบบ ITA ได้แก่ แบบประเมินการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) โดยผู้เข้าตอบ คือ บุคลากรที่ทำงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี	-	✓	✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ		
	2563	2564	2565
4.4 ทุกส่วนงานรณรงค์และสร้างการรับรู้โดยการเปิดเผยข้อมูลสำคัญบนเว็บไซต์ของส่วนงานทั้งหมด 33 ส่วนงาน โดยกำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องเปิดเผยข้อมูล ได้แก่ โครงสร้างองค์กร ข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูลการติดต่อส่วนงาน ข่าวประชาสัมพันธ์ Q&A แผนยุทธศาสตร์ของส่วนงาน แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ (รอบ 6 เดือน) คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการ	✓	✓	✓
4.5 จัดโครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการเสริมสร้างการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใส โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกมหาวิทยาลัย	✓	-	✓
4.6 จัดทำเว็บไซต์หลักของมหาวิทยาลัยให้มีหัวข้อ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ มศว เพื่อรวบรวมข้อมูล ที่เผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ในส่วนงานต่าง ๆ ของผู้รับผิดชอบ นำมาเชื่อมโยง Url. รวมไว้ที่เมนูเดียวกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น	-	-	✓
5. กำกับติดตามการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย โดยแบ่งผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน ตามแนวทางของหน่วยงานนั้น และมีการติดตามอย่างต่อเนื่องไปยังผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งมีฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักงานสภามหาวิทยาลัย รับผิดชอบในการดำเนินงาน	✓	✓	✓

จากตารางที่ 3 แสดงกระบวนการเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีกระบวนการดำเนินงานที่แตกต่างจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กระบวนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น คือการจัดทำเว็บไซต์หลักของมหาวิทยาลัยให้มีหัวข้อ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ มศว เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นผลให้ผลคะแนนการประเมินเพิ่มมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษารายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 พบว่า มหาวิทยาลัยมีผลการประเมินในภาพรวมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดผลคะแนนผ่านเกณฑ์จะต้องมากกว่า 85 คะแนน (คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565, หน้า 56) รวมทั้งมีกระบวนการเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย ที่มีการพัฒนากระบวนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความต่อเนื่องในการแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้บริหารระดับสูง และคณะทำงานจากผู้แทนทุกส่วนงาน เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน ซึ่ง

ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญในการดำเนินงานอย่างจริงจัง มีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจในการวางระบบและกลไกเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานที่แสดงถึงคุณธรรมและความโปร่งใสไปยังบุคลากรให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว และให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรจากทุกส่วนงานทั้งมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมอบหมายฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักงานสภามหาวิทยาลัย รับผิดชอบการเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งรับผิดชอบจัดประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานทุกชุด จึงทำให้การประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเข้าใจและมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ซึ่งฝ่ายติดตามและประเมินผลอยู่ระหว่างการจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการทำงานที่ดีสำหรับบุคลากรหรือส่วนงานอื่น ๆ ต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อมีแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากรายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 ซึ่งมีผลการประเมินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้น โดยมีฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักงานสภามหาวิทยาลัย รับผิดชอบการดำเนินงานดังกล่าว จึงควรจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีประสิทธิภาพ

ช่วงเวลา	แนวปฏิบัติเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากร
ส.ค.	1. วิเคราะห์รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยประจำปีงบประมาณ โดยเสนอผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัยพิจารณา
ก.ย.	2. แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธาน รองอธิการบดีทุกท่าน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย เป็นกรรมการและเลขานุการ (หากผู้บริหารยังคงเป็นชุดเดิม ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งใหม่)
	3. จัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมฯ เพื่อพิจารณาดำเนินงาน ได้แก่ 1) รายงานสรุปวิเคราะห์ผลการประเมินประจำปี 2) แผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อธรรมาภิบาลและเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใส 3) แนวทางเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีประสิทธิภาพ 4) แต่งตั้งคณะทำงาน และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ 5) มอบหมายผู้กำกับรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ช่วงเดือน	แนวปฏิบัติเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากร
	4. แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างการรับรู้การดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย โดยมีผู้แทนจากทุกส่วนงาน (ทำหนังสือไปยังหัวหน้าส่วนงานเพื่อขอรายชื่อผู้แทนระดับรองคณบดี/รองผู้อำนวยการ)
ต.ค.	5. แต่งตั้งคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัย (พิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลสาธารณะที่จะต้องเปิดเผยในแต่ละปีงบประมาณ)
พ.ย.	6. จัดประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างการรับรู้ฯ เพื่อรับทราบการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการข้อ 1. มอบหมาย รวมทั้ง พิจารณาแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรร่วมกัน
	7. จัดประชุมคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะฯ เพื่อรับทราบการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการข้อ 1. มอบหมาย รวมทั้ง พิจารณาแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรร่วมกัน โดยเฉพาะข้อมูลการเปิดเผยสู่สาธารณะตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดประจำปี
ธ.ค.	8. จัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากร ได้แก่ - ผู้บริหารมหาวิทยาลัยประกาศเจตนารมณ์หรือค่าน้ำหนักจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และรณรงค์สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีทัศนคติและปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตทั่วทั้งมหาวิทยาลัย - เชิญวิทยากรจากภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใส - ส่วนงานจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสที่เชื่อมโยงกับแผนของมหาวิทยาลัย - ส่วนงานเสริมสร้างความเข้าใจการเข้าตอบแบบประเมินในระบบ ITA โดยเฉพาะบุคลากรที่ทำงานมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี - รณรงค์และสร้างการรับรู้โดยการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญบนเว็บไซต์ของส่วนงาน ได้แก่ โครงสร้างองค์กร ข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูลการติดต่อส่วนงาน ข่าวประชาสัมพันธ์ Q&A แผนยุทธศาสตร์ของส่วนงาน แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการ เป็นต้น
ม.ค.	9. จัดทำเว็บไซต์หลักของมหาวิทยาลัยให้มีหัวข้อ การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ มศว เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ในส่วนงานต่างๆ นำมาเชื่อมโยง URL รวมไว้ที่เมนูเดียวกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
ก.พ.	10. จัดประชุมคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะฯ เพื่อกำกับติดตามการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และรายงานความก้าวหน้าการติดตามอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งมีฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักงานสภามหาวิทยาลัย รับผิดชอบการประสานงาน
มี.ค.	11. จัดประชุมคณะกรรมการเสริมสร้างการรับรู้ฯ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรในแต่ละส่วนงานตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส
เม.ย.	12. จัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมฯ เพื่อพิจารณาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส และกำกับการดำเนินงานภาพรวมของมหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดทำแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใส การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีประสิทธิภาพ ควรอยู่ในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคมของปีปัจจุบันถึงเดือนเมษายนของปีต่อไป โดยมีการเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานตามข้อ 8. จากตาราง ซึ่งต้องให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือจากทุกส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการรับรู้ต่อบุคลากรอย่างกว้างขวาง ชัดเจน และที่สำคัญจะต้องมีการเสริมสร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากแนวปฏิบัติสำหรับเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ควรมีการพัฒนากระบวนการสนเทศในการกำกับติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสจากทุกส่วนงาน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
- 2) ควรจัดกิจกรรมการจัดการความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของมหาวิทยาลัยและระดับส่วนงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนร่วมกัน และต่อยอดเป็นคู่มือการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยที่สามารถใช้เป็นมาตรฐานในการทำงานเดียวกันได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการดำเนินงานเสริมสร้างการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนงาน เนื่องด้วยมหาวิทยาลัยมีส่วนงานภายในที่มีขนาดและจำนวนของบุคลากรที่แตกต่างกันมาก ดังนั้น กระบวนการสื่อสารและเสริมสร้างการรับรู้จะมีรูปแบบหรือวิธีการขั้นตอนที่แตกต่างกันได้ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารได้ทราบถึงแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงาน และเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2563). รายงานผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. <https://itas.nacc.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2564). รายงานผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. <https://itas.nacc.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2565). รายงานผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. <https://itas.nacc.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2565). คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. <https://itas.nacc.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2566). แนวทางการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. <https://itas.nacc.go.th/>